

Силабус
навчальної дисципліни
Основи інженерно-педагогічної творчості
2023-2024 навчальний рік

Освітня програма «ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА. ЕНЕРГЕТИКА, ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ ТА ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ»
Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
галузь знань 01 Освіта/ Педагогіка
спеціальність 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)
спеціалізація 015.33 Енергетика, електротехніка та електромеханіка
кваліфікація: бакалавр з професійної освіти (енергетика, електротехніка та електромеханіка)

Викладач (і)	Ольга КУРИЛО
Посилання на сайт	https://edu.bdpu.org/course/index.php?categoryid=30&browse=courses&perpage=20&page=1
Контактний тел.	+380660558391
Е-mail викладача:	olgakurilo1990@gmail.com ou_kurylo@bdpu.org.ua
Графік консультацій	Четвер 17:00-18.20, Субота 13:00-14:20

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	звітність
3/90	22	20	48	екзамен

Семестр: 8

Мова навчання: українська

Ключові слова: творчість, мислення, творче мислення, освітній процес, психологічні бар'єри, технічна творчість, ТРИЗ, синектика.

Мета та предмет курсу: формування в майбутніх фахівців педагогічної культури, творчого ставлення до дійсності, знання сутності інженерно-педагогічної творчості та осмислення її значення для виховання і навчання

всeбiчно розвиненою i конкурентоспроможною особистостi майбутнього професiонала, активiзацiї його творчого потенцiалу.

Компетентностi та програмнi результати навчання:

ЗК 05. Здатнiсть приймати обгрунтованi рiшення.

ЗК 08. Здатнiсть працювати в командi.

СК 01. Здатнiсть застосовувати освiтнi теорiї та методологiї у педагогiчнiй дiяльностi.

СК 13. Здатнiсть управляти комплексними дiями / проектами, вiдповiдати за прийняття рiшень у непередбачуваних умовах та професiйний розвиток здобувачiв освiти i пiдлеглих.

ПР 07. Аналізувати та оцiнювати ризики, проблеми у професiйнiй дiяльностi й обирати ефективнi шляхи їх вирiшення.

ПР 08. Самостiйно планувати й органiзовувати власну професiйну дiяльнiсть i дiяльнiсть здобувачiв освiти i пiдлеглих.

ПР 11. Володiти психолого-педагогiчним iнструментарiєм органiзацiї освiтнього процесу, умiти проектувати i реалiзувати навчальнi / розвивальнi проекти.

ПР 12. Умiти проектувати i реалiзувати навчальнi / розвивальнi проекти.

ПР 14. Володiти навичками стимулювання пiзнавального iнтересу, мотивацiї до навчання, професiйного самовизначення та саморозвитку здобувачiв освiти.

Змiст курсу:

Змiстовий модуль 1.

Тема 1. Творчiсть – бiологiчна потреба людини

Цiлi i завдання курсу «Основи iнженерно-педагогiчної творчостi». Творчiсть i його сутнiсть. види творчостi.

Тема 2. Мислення – iнструмент творчої дiяльностi

Психологiчнi особливостi творчого мислення. Рiзнi концепцiї творчого мислення. Психологiчнi процеси, що органiзують творчi мислення. Психологiчнi бар'єри, що виникають на шляху вирiшення творчих завдань. Етапи творчого процесу.

Тема 3. Технiчна творчiсть та його сутнiсть

Основнi поняття i визначення. Вимоги до результатiв технiчної творчостi. Особливостi винахiдницьких задач. Технiчнi об'єкти (системи), закономірностi їх побудова та розвитку.

Тема 4. Теорiя рiшення винахiдницьких задач (ТРВЗ)

ТРВЗ – точна наука. Системний аналіз при вирiшеннi винахiдницьких задач. Класифiкацiя законiв розвитку технiчних систем.

Тема 5. Алгоритми розв'язання винахiдницьких завдань

Поняття про протирiччя. Рiшення технiчних – винахiдницьких задач методом прагнення до iдеалу.

Тема 6. Методи інтенсифікації розумової діяльності у процесі рішення творчих завдань – методи активізації творчого процесу

Метод мозкового штурму. Метод інверсії. Метод емпатії (особистої аналогії). Метод вільних асоціацій. метод синектики.

Змістовий модуль 2.

Тема 7. Творчість у педагогіці

Творчий характер педагогічної діяльності, педагогічна майстерність. Можливості розвитку творчого мислення в процесі навчання і виховання.

Тема 8. Інтенсифікація педагогічного процесу

Прийоми інтенсифікації навчання і виховання. Загальні відомості і сутність оптимізації. Критерії оптимальності навчання і виховання. Способи оптимізації педагогічного процесу.

Тема 9. Особливості діяльності викладача з творчого розвитку студентів

Види творчої діяльності викладача. Створення атмосфери співтворчості і співробітництва. Умови творчого розвитку студентів. Стандартна і творча навчальна діяльність. Творчі ситуації. Етапи творчого процесу. Структура творчої навчальної діяльності студентів.

Методи навчання: словесні (лекція, пояснення, розповідь, бесіда, ілюстрування), самостійне спостереження, опора на життєвий досвід студента, проблемного викладання (проблемна дискусія), виконання проєктів.

Методи контролю і самоконтролю у навчанні: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, комбіноване опитування, письмовий і тестовий контроль, самоконтроль і самооцінка.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами («Положення про академічну доброчесність у Бердянському державному педагогічному університеті» (http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/03/akademdobrochesnist_sayt.pdf)), а саме: самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: сервісні програмні засоби загального призначення (персональний комп'ютер, загальнонавчальні комп'ютерні програми й операційні системи, програмні засоби для контролю і вимірювання знань, умінь і навичок студентів); електронні бази даних (електронні енциклопедії, підручники, посібники, довідники та словники; бібліотеки електронної наочності), графопроєктор.

Система оцінювання та вимоги: внутрішня університетська 100-бальна шкала. Після вивчення навчальної дисципліни їх результати переводяться у

національну 4-бальну шкалу та окремо конвертуються в шкалу ECTS шляхом ранжування навчальних досягнень.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка шкалою ЄКТС
	Для підсумкового семестрового контролю, що включає екзамен, курсову роботу, практику	Для підсумкового семестрового контролю, що включає залік	Для всіх видів підсумкового контролю
90-100	відмінно	зараховано	A (відмінно)
65-89	добре		BC (добре)
50-64	задовільно		DE (задовільно)
35-49	незадовільно	не зараховано	FX (незадовільно) з можливістю повторного складання
1-34	незадовільно		F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Узагальнені критерії оцінювання:

- «відмінно/A», 90–100 балів – здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, уміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, уміє використовувати набуті компетентності для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування й нахили;
- «добре/B», 78–89 балів – здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи й задачі в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна;
- «добре/C», 65–77 балів – здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, у цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну

- діяльність, виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок;
- «задовільно/D», 58–64 бали – здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання й розуміння основних положень; із допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих;
  - «задовільно/E», 50–57 бали – здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні (обсяг набутих компетентностей здобувача відповідає мінімальним критеріям);
  - «незадовільно/FX», 35–49 балів – здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу (до 20 %);
  - «незадовільно/F», 1–34 бали – здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання й відтворення окремих фактів, елементів, об’єктів.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль та самостійна робота									Екзамен	Сума
ЗМ1						ЗМ2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	55	100
5	5	5	5	5	5	5	5	5		

Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

Основні

1. Головенкін В.П. Інженерна педагогіка (електронне видання): підручник. Київ: НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», 2017. Режим доступу: <http://www.kpi.ua/>.
2. Сисоєва С.О. Основи педагогічної творчості: підручник. Київ: Міленіум, 2006. 344 с.
3. Зязюн І.А., Крамущенко Л.В., Кривонос І.Ф. Педагогічна майстерність. Київ: СПД Богданова А.М., 2008. 376 с.
4. Костю С.Й. Психологія творчості: курс лекцій з дисципліни для студентів денної форми навчання спеціальності 053 «Психологія». Мукачєво: МДУ, 2018. 46 с.

5. Сисоєва С.О. Основи педагогічної творчості. Київ: Міленіум, 2006. 344 с.
6. Туриніна О.Л. Психологія творчості. Київ: МАУП, 2007. 160 с.

Додаткові

7. Гузій Н.В. Педагогічна творчість, майстерність, професіоналізм у системі підготовки освітянських кадрів: здобутки, пошуки, перспективи: монографія / за ред.; Мін-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М.П.Драгоманова. Київ: Вид-во НПУ імені М.П.Драгоманова, 2015. 427 с.
8. Моляко В.О. Стратегії творчої діяльності / за загальною редакцією В.О.Моляко. Київ: «Освіта України», 2008. 702 с.
9. Кузнєцов Ю. М. Теорія розв'язання творчих задач : навч. посібник для вищих навч. закладів. Нац. техн. ун-т України "Київський політехн. ін-т". Київ: ЗМОК, 2003. - 296 с.
10. Здібності, творчість, обдарованість: теорія, методика, результати досліджень: монографія / за ред. В.О. Моляко, О.Л. Музики. Житомир: Рута, 2006. 320 с.

Інтернет-ресурси

1. www.bdpu.org/library
2. <http://www.nbu.gov.ua>
3. <https://scholar.google.com>
4. <https://mon.gov.ua/ua/tag/profesiyno-tekhnichna-osvita>
5. <https://imzo.gov.ua/osvita/profesiyno-tehnichna-osvita-2/profesiyna-osvita/>
6. <https://ivet.edu.ua/>
7. <https://profosvita.online/>
8. <https://registry.edbo.gov.ua/profesiyno-tekhnichna-osvita/>
9. <http://upecnpu.pnpu.edu.ua/>
10. <http://www.proftekhosvita.org.ua>
11. <http://pto-kyiv.com.ua>
12. <http://pedpresa.ua>
13. <https://osvita.ua/legislation/proftech/>
14. <https://ips.ligazakon.net>
15. <https://enic.in.ua/index.php/ua/systema-osvity/profesijno-tehnichna-osvita>
16. <https://naurok.com.ua>